

Sisällys

Esipuhe 7

Joonas Ahola ja Karina Lukin

Matthias Alexander Castrénin suomalaisen mytologian taustoja

Johdanto 11

Castrénin lyhyt elämäkerta 12

Suomalaisen mytologian luentojen rakenne 15

Mytologialuentojen keskusteluympäristö ja lähdeaineistot 19

Historiallinen *Kalevala* – keskusteluja ennen
mytologiauentoja 20

Castrénin mytologian kirjallisia lähteitä 27

Kalevala ja kansanrunous Castrénin mytologian lähteinä 32

Castrénin mytologian etnografisia lähteitä 35

Mytologialuentojen ajatusmaailman taustoja 40

Historiallinen ja vertaileva menetelmä 43

Etnografisen tiedonintressin kehittyminen 55

Castrénin mytologialuentojen perintö 60

Huomautuksia tästä toimituksesta 66

Kielten ja kansojen nimitykset 68

Viittausjärjestelmä 71

Viitteet 71

Lähteet 73

Matthias Alexander Castrén

Luentoja suomalaisesta mytologiasta

Johdanto 81

I Jumalat 84

1. Ilman jumaluudet 84

a) Jumala 84

b) Ukko 98

c) Päivä, Kuu, Otava, Tähti ja muita ilman
jumaluuksia 115

2. Veden jumaluudet 128

3. Maan jumaluudet 139

4. Maanalaiset jumaluudet 161

II Erityisiä henkiolentojen lajeja 190

III Jumalkuvat ja pyhät luonnonkohteet 213

IV Sankarit 248

Castrénin mytologialuentojen lähteet 302

Toimitukselliset huomautukset eli loppuviitteet 305

Toimituksellisten huomautusten lähteet 317

Asiasanahakemisto 320

Henkilöhakemisto 327

Paikannimihakemisto 329